

1. ชื่อโครงการ

โครงการปลูกยางพาราเพื่อแก้ไขปัญหาคาบุกรุกพื้นที่ในสวนป่าแม่หลักหมื่น

2. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยลดลงกว่า 3 แสนไร่ ในช่วงปี 2566 – 2567 ซึ่งเป็นอัตราการลดลงมากที่สุดในรอบ 10 ปี ซึ่งปัญหาคาบุกรุกพื้นที่ป่าเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และชุมชน การขยายตัวของพื้นที่เพื่อทำการเกษตร การขยายตัวของเมืองและชุมชน การเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ความต้องการพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในด้านอาหารและการสร้างรายได้ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการกัดเซาะดิน เป็นต้น

ปัญหาในการบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตรของงานสวนป่าแม่หลักหมื่น มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประมาณปี 2545 ได้มีการอพยพชาวไทยภูเขาในพื้นที่ห่างไกลเข้ามาอาศัยอยู่ใกล้เคียงเขตสวนป่า มีการขยายตัวของชุมชนและมีความต้องการพื้นที่เพื่อทำการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และได้ทำการบุกรุกเข้ามาในพื้นที่สวนป่าและในพื้นที่หมู่บ้านใกล้เคียงสวนป่าในท้องที่ตำบลบ้านหลวง อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ อีกทั้งยังมีการระบาดของยาเสพติดเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การอพยพชาวไทยภูเขาเข้ามายังเป็นการซ้ำเติมให้พื้นที่มีความเสี่ยงและมีการระบาดของยาเสพติดรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้การตรวจตราป้องกันการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ของงานสวนป่ามีความเสี่ยงยิ่งขึ้น

แนวทางในการแก้ไขปัญหาพื้นที่บุกรุกพื้นที่สวนป่านั้น จะต้องดำเนินการพิจารณาพื้นที่ที่มีความรุนแรงน้อยที่สุด ไปถึงพื้นที่ที่มีความรุนแรงมากที่สุด เพื่อให้การดำเนินงานในช่วงปีแรกๆ มีผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานอำเภอ ผู้นำชุมชน ฯลฯ การฟื้นฟูพื้นที่สวนป่าที่ถูกบุกรุกด้วยการปลูกไม้เศรษฐกิจประเภทไม้โตเร็ว เช่น ยางพารา เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการบุกรุกพื้นที่ป่า การปลูกยางพาราไม่เพียงแต่ช่วยฟื้นฟูป่าช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนรอบๆ สวนป่าอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้ชุมชนมีงานทำตลอดทั้งปี และยังเป็นการนำพื้นที่บุกรุกกลับมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านพื้นที่เศรษฐกิจและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับ อ.อ.ป. อีกทางหนึ่ง

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

3.1 เพื่อแก้ไขปัญหาคาบุกรุกพื้นที่ของสวนป่า และเป็นการนำพื้นที่ที่ถูกบุกรุกกลับมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการสร้างรายได้ให้กับ อ.อ.ป. อีกทางหนึ่ง

3.2 เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนที่อยู่รอบๆ สวนป่า

3.3 เป็นการสร้างความสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ในทางที่ดีระหว่างชุมชนกับสวนป่า

4. ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

ผลผลิต (Output)

1. สวนป่าแม่หลักหมื่นมีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 200 ไร่
2. มีรายได้จากการจำหน่ายยางพาราใน ปี 2576

ผลลัพธ์ (Outcome)

1. ชุมชนรอบๆ สวนป่ามีความเข้าใจในบทบาทการทำงานของสวนป่าแม่หลักหมื่นมากขึ้น
2. สวนป่าแม่หลักหมื่น สามารถนำพื้นที่ที่ถูกบุกรุกกลับมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับ อ.อ.ป. อีกทางหนึ่ง

5. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. สวนป่าแม่หลักหมื่นมีพื้นที่ปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น
2. มีรายได้จากการจำหน่ายยางพารา ในปี 2576

เชิงคุณภาพ

1. ลดจำนวนพื้นที่บุกรุกของสวนป่าแม่หลักหมื่น
2. ชุมชนรอบๆ สวนป่ามีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามโครงการฯ

6. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณและคุณภาพ

เชิงปริมาณ

1. สวนป่าแม่หลักหมื่นปลูกยางพาราได้ไม่น้อยกว่า 200 ไร่
2. มีรายได้จากการขายยางพาราในการกรีดยางปี 1 ไม่น้อยกว่า 1,500,000.- บาท

เชิงคุณภาพ

1. มีอัตราการบุกรุกพื้นที่สวนป่าแม่หลักหมื่นลดลงจากปีก่อนอย่างน้อยร้อยละ 10
2. ชุมชนรอบๆ สวนป่ามีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

7. ขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	ปีที่ดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	
		2569				2570				2571-2594					
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
1	ตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ปลูกและจัดทำแผนที่แนวเขต														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
2	จัดทำกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ เรื่องขอคืนพื้นที่														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
3	จัดแบ่งพื้นที่โครงการให้กับชุมชนรอบสวนป่าเพื่อทำระบบวนเกษตรฯ														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
4	เตรียมพื้นที่ปลูก/จัดเตรียมกล้าไม้														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
5	หมายแนวปลูกและกำหนดระยะปลูก														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
6	ดำเนินการปลูกยางพารา														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
7	ติดตามผลการเจริญเติบโตของต้นไม้														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
8	ดูแลแปลงเก่า ปีที่ 2 - ปีที่ 6														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น
9	ดูแลแปลงเก่าและดำเนินการกรีดยางพารา ปีที่ 7 - ปีที่ 25														สวนป่าแม่เหล็กหมื่น

8. ผู้รับผิดชอบ

งานสวนป่าแม่หลักหมื่น องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตเชียงใหม่ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือบน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

9. งบประมาณและแหล่งเงิน

เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่าประจำปี 2570 - 2594 รวมงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น 11,598,080.- บาท (สิบเอ็ดล้านบาทแปดแสนเก้าหมื่นแปดพันแปดสิบบาทถ้วน)

10. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ 25 ปี (ตั้งแต่ปี 2570 - ปี 2594)

11. การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่ 1 : การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานไม่ได้ตามเป้าหมาย

สถานะปัจจุบัน : 2x5

เป้าหมาย : 1x3

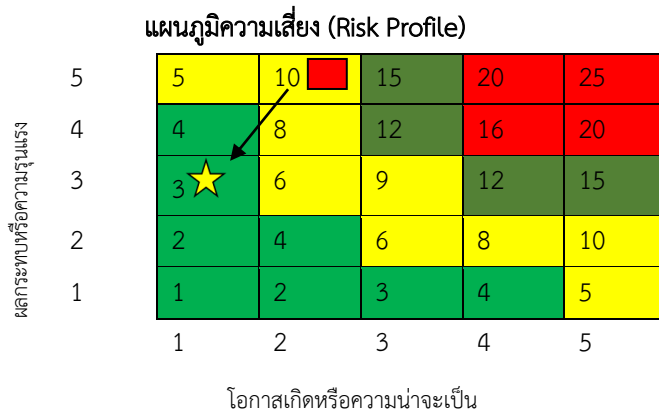
เกณฑ์การวัด : โครงการปลูกยางพาราเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ในสวนป่าแม่หลักหมื่น

โอกาสเกิดความเสี่ยง			ผลกระทบต่อองค์กร		
ระดับ	ความหมาย	รายละเอียด	ระดับ	ความหมาย	รายละเอียด
5	สูงมาก	ดำเนินการปลูกได้ตามแผนงานน้อยกว่า 120 ไร่ (ร้อยละ 60)	5 	สูงมาก	เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่า ไม่เป็นไปตามแผนงาน (น้อยกว่า ร้อยละ 60)
4	สูง	ดำเนินการปลูกได้ตามแผนงานจำนวน 140 ไร่ (ร้อยละ 70)	4	สูง	เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่า ไม่เป็นไปตามแผนงาน (ร้อยละ 70-79)
3	ปานกลาง	ดำเนินการปลูกได้ตามแผนงานจำนวน 160 ไร่ (ร้อยละ 80)	3 	ปานกลาง	เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่า ไม่เป็นไปตามแผนงาน (ร้อยละ 80-89)
2 	น้อย	ดำเนินการปลูกได้ตามแผนงานจำนวน 180 ไร่ (ร้อยละ 90)	2	น้อย	เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่า เป็นไปตามแผนงาน (ร้อยละ 90-95) และมีอัตราการรอดตาย 90- 94%
1 	น้อยมาก	ดำเนินการปลูกตามแผนงานได้จำนวน 200 ไร่	1	น้อยมาก	เบิกจ่ายงบประมาณลงทุนปลูกสร้างสวนป่า เป็นไปตามแผนงาน (ร้อยละ 95-100) และมีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า 95%

หมายเหตุ ค่าความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ตั้งแต่ 12 ขึ้นไปจะนำไปบริหารความเสี่ยงสถานะปัจจุบัน

 สถานะปัจจุบัน

 เป้าหมาย

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สวนป่าแม่หลักหมื่น สามารถนำพื้นที่ที่ถูกบุกรุกกลับมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ และเป็นการสร้างรายได้อีกทางหนึ่งให้กับ อ.อ.ป.
2. เป็นการสร้างความร่วมมือ ความสัมพันธ์ และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีระหว่างสวนป่า กับชุมชนรอบๆ สวนป่า

13. การวิเคราะห์การติดตาม และประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทน

1. อัตราผลตอบแทนภายในการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR)	23.13%%
2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present – Value : NPV)	10,071,873.89
3. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (PVB)	26,468,710.04
4. มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)	16,396,836.15
5. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost – Ratio : BCR)	1.61
6. Present Value Interest Factor : PVIF	7 %

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนโครงการฯ สรุปผลได้ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present – Value : NPV) ผลมีค่าเป็นบวก คือยอมรับโครงการฯ ได้
2. อัตราผลตอบแทนภายในการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR) มีค่ามากกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่คาดหวัง มีความคุ้มค่าแก่การลงทุน และยอมรับข้อเสนอโครงการ
3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost – Ratio : BCR) ของโครงการฯ มีความคุ้มค่าในการลงทุน